

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
Széchenyi-utca SIMON ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

Hirdetmények,
előzetes pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők.

Bérmintelen levelek csak ismert kezekből
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen Szombat, Márczius 7.

47. szám.

Városunk szabályozása.

Debreczen, márcz. 7.

I.

Debreczen város közszemlére kitétt utcaszabályozási tervezete erősen felhívta a város közönsége figyelmét ezen nagy horderejű dolgotra, melynek rendeltetése, hogy a távol jövőben is zsinór mértékű szolgáljon mind azon munkálatoknak, melyek által a város több szempontból való fejlődését elérhetni reményeljük. Ez alkalomból — mint a lapokból is — legközelebb olvastuk, már élénk eszmecsere fejlődött az azt bíráló, hogy ezen mindenkire néző fontos ügynek hasznára leszünk, midőn szakértői véleményünkkel a város szabályozási kérdéséhez szólnunk.

Habár minden városnál léteznek oly különleges viszonyok, melyek a szabályozási tervezetnél és kivitelnél bizonyos határig mérvadók lehetnek, de mégis minden város fejlődésének jól fel fogott érdekei azt követelik, hogy a szabályozás kérdésénél egyenlő alap-kívánalmakból induljunk ki. Ezen kívánalmak a közegészségügyi, kereskedelmi, forgalmi, közbiztonsági, és szociális célok.

Minthogy az említett alapkövetelmények összehangzatos alkalmazásától várható a városok igazi fejlődése, foglalkozunk mindjárt első sorban is a közegészségügyi érdekű földalatti csatornákkal, melyek itt Debreczenben jelenleg a közös csatorna rendszer szerint használnak; amennyiben a csapadék és házi szenny vízén kívül a lakosság a pöczegödörök tartalmát is csatornába vezetheti. Az 1876-iki évet megelőző régebbi időben épült s még mai nap is létezik néhány fő utczán csatorna, nem a legszerencsésebb mérettel s a lehető legrosszabb szelvény alakokkal. Ezen régi csatorna vonalakat meghagyva s abból kiindulva kapcsolatosan tervezetett 1876-ban Zichermann Mihály mérnök által a város többi utzáiban egy új csatorna hálózat czél szerű szelvény alakkal s az elérhető legjobb eséssel; azonban oly képpen, hogy az 1872—74. évi

kataszteri városi felvételbe a csatorna irány egyszerűen a meglévő utcákba beterveztetett, tekintett nélkül a későbbi utca szabályozási vonalakra; amennyiben ily megállapított utca szabályozási vonalak a kataszteri tervben az időben még befoglalva nem voltak.

Több fő csatorna vonal, leszámítva egyes szakaszokat, elegendő eséssel bírva ugyan, de a régi elnyitlen szelvény miatt nem jól működik. Az újabb kiépült fővonalak azonban előnyös tojás alakú keresztelvényekkel vannak építve s esések is megválna, tehát jól működnek a kevés számban kiépült mellék utcák csatornáival, ha más tényezők ebben nem gátolnák.

Akadályozva van pedig ezen csatornák működése azáltal, hogy kevés víz juthat beléjük. A csapadék vizeket (mint eső, hóviz) nagy részt a közvetlen utcák homokos talaja nyeli el s ami esőzések a csatornába jut, abban sincs köszönet, mert a közvetlen utcákról a víz sok szemét, föld vagy homok hordalékkal jut beléjük. Ilyen csatornáktól pedig még a pöcze anyag elvezetését is várni nem lehet.

(A csatorna-hálózat tervezője Zichermann Mihály mérnök azon oknál fogva, mert Debreczen város sem folyó vízzel, sem más műtött elvitt vízzel nem bír, ellenezte a pöcze anyagoknak a csatornába vezetését s munkája bevezetésében fel is említi hogy „A pöcze anyagoknak a csatornába bocsátása csak a közegészség megemlézése rovására történne, mert a majdnem tömör állapotban a csatornába bocsátott pöcze anyagok összegyűlve mindentelje szerves anyaggal és utca szeméttel, egy tömör testet képeznek, mely a gondolható legnagyobb eséssel bíró csatornában sem képes lefolyni és hónapokig ott heverve a legégésveszélyesebb szagot és gőzöket terjeszt, mindaddig, míg egy hirteleni zápor vagy emberi kezek által el nem távolítatik, nem képezzé egyebet az egész város alatt elterülő rendszeres pöczegödör hálózatnál.”

Ugyancsak érdekes lesz közölni a magyar mérnök és építész egyesület tagjának: Kherndl Antal műegyetemi tanár, Lechner Lajos és Vogler József mérnöknek a Zichermann Mihály mérnök által készített csatornázási tervezetét a „vélemény”-ből a következőket:

„A pöcze anyagok a csatornába mindaddig nem bocsáthatók be, míg az utcák

burkolása által a homok és iszapnak bejutása a csatornába nem lesz meggátolva, míg továbbá városi vízvezeték építése után nagyobb mennyiségű víz nem fog folytonosan az épületekből a csatornába folyni s míg végre a csatorna folyadék nem fog; a hosszú nyílt árokba vezetés előtt szűrés által vagy más módon tisztításnak alávetetni.” — „Később azonban, ha a jelzett viszonyok megfogják változni, nézetünk szerint legelőszérűbb lesz a pöcze anyagokat is a csatornák segélyével vezetni le, mely esetben azonban, mintán nagyobb folyó a város közelében nem létezik, a csatorna folyadékot vagy öntözés által kell tisztítani vagy úgy nevezett periódikus filtrálás által, i. e. oly módon, hogy a csatorna folyadék az ezen czélra használt és szakaszokra osztott földön felváltva az egyes szakaszokban vezetettnek nagyobb mennyiségben mint az öntözésre szükséges, és ezen szakaszokban, melyek felmagasított ágyai egyébként különböző növények termelésére használhatók, — a földbe szivárognak s a föld alatt, ha a talaj áteresztő, természetes uton; ha pedig nem eléggé áteresztő, e czélra fektetett alagsóvezeteken át folya le.

Mintán a város esési viszonyai igen kedvezők, a folyadékok kivezetésére az öntözendő földekre, vagy a filtráló szakaszokba, a föld természetes esésének felhasználása által vagy igen mérsékelt géperő segélyével történhetné, és ennek folytán nem okozhatna túlságos költségeket. Nem ajánlatjuk tehát ugyan a pöcze folyadékokat már most tisztítani öntözés vagy periódikus filtrálás által, a kérdés legelőszérűbb végleges megoldásának azonban ezt képezzük. Szükségesnek véljük azért, hogy a csatornázásnak már jelenleg is oly alak adassék, hogy az átmenet a jelenlegi rendszerről a vázlatolt jövődőlébe könnyen lehetséges legyen. Mi ezen oknál fogva a pöcze anyagok kihordására nem véltünk tökéletesebb, de egyszerűsödéssel sokkal költségesebb módokat pl. o. gyűjtő hordók használatát hozni javaslatba, hanem mint említettük, egyelőre elégségesnek véljük, ha a pöcze anyagok vízhatlan falazatból készül és a csatornákkal össze nem függő gödörökben gyűjtetnek meg és ezek rendőreleg megállapított időközben hordatnak ki.”

A csatorna kérdésének helyes megoldása tehát az első és legelőszérűbb szükség s ugyan ekkor egy városi vízvezeték kérdését is föl kell vetnünk; mely vízvezeték egyszerűsödéssel ivó vizet szolgáltatna, a város öntözését lehetővé tenné s egy tízesetnél mint egyébb irányban, hogy mily szolgálatot tenne, felesleges bővebben fejtegetnünk.

A csatorna állapotokra vissza térve,

— Hát mit gondolt, kit akarok én elvenni? Valami vén skrimpiót?
— No hát olyat, a kinek kora paszszol a tisztartó urhoz.
— Vigye el magát az ördög! Egy ötvennyolc éves vén banyát vegyek én el?
— Nem épen ötvennyolc éveset, de csak nem is valami tizenhat esztendősi gyereket.
— Petry Ágnes, a Petry Gábris leányát.
— A bozói ispán leányát?
— Azt.
— Szereti az a leány a tisztartó urat?
— Hát honnan tudjam én?
— Honnan? Hát a kit szeretünk, attól csak megkérdezzük azt is, hogy az szeret-e minket.
— Nem beszéltem még én vele ilyesféléről.
— No hát akkor, most már én kérdezem, hogy az ördögbe gondolhat erre a házasságra. Mikor a leányval nem is beszél ilyesmirel. Meg se kérdezte, hogy szeretie-e? Hát, hogy mondhatja, hogy: elveszem?
— Ugy sejtem, hogy szeret — olyan jó, kedves hozzám. Gyöngéd, előzékeny. Higyje el, hogy szeret.
— Hiszi az ördög — gondolja magát a doktor — hanem hangosan csak annyit mond, hogy nem jó a medve bőrére előre inni.
— És mikor akar a leányval komolyan beszélni?
— A jövő héten, egy háznál lesz Bozón. Petryéknél egy kis ház mulatság is lesz — majd akkor beszélék Ágnessel.
De hiszen azzal beszélhet — gondolja magában az öreg ur — ököz nyulva a hintó

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre — 10 frt — kr.
Félévre — 5 frt — kr.
Negyedévre — 2 frt 50 kr.
Egy hóra — 1 frt — kr.

Hirdetési ár:
Othasábas petitor egyeztet beiktatásáért 5 kr.
Helyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyiltér 4 hasábas petitorért 20 kr.
Hirdetést vagy reklamot magában foglalt újdonság sora 50 kr.

szerintünk sokat lehet már most az által is segíteni, hogy a csatornákkal ellátott utcákon minden ház tulajdonos köteleztesse háztető vizét az udvaron a pöczegödörökbe s ezen keresztül a csatornába vezetni,*) — az utca felől pedig a járdák alatt övezetékkel a csatornába köteles legyen juttatni. Ez által jobban elérnének a csatornák kiöblítése, más részt pedig a tövizet vezető függőleges csatornák szelvezetést szolgáló is végeznének, melyeken keresztül a földalatti bűzhődt levegő a házak felett a magasba jutna s nem lennének kénytelenek a csatornák földszinti nyílásain kitűdülő ártalmas gázokat belegezni.

Rössler Richárd
mérnök.

A képviselőház tegnap rövid ülést tartott, melyen több bizottsági jelentést nyújtottak be. Ezután a közigazgatási bizottságba megválasztották Tisza Istvánt. A református és lutheránus egyházi alapok javára engedélyezendő nyereségykölcsönöről, s a szegedi rakpart mentén 1890-ben eszközölt köhánys költségeiről szóló törvényjavaslatokat harmadik olvasásban elfogadta a ház. Az ülés végén Szalay Imre a miniszterelnökhöz intézett interpellációban azt sürgette, hogy a fumei kikötőben állandóan egy hadihajó horgonyozzon, Kemény Pál pedig a kivándorlási ügy-
nők üzemre hívta föl a belügyminiszter figyelmét. A legközelebbi ülés honap déli 12 órakor lesz, amikor Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, mint belügyminiszter elő fogja terjeszteni a törvényjavaslatot a közigazgatás reformjáról.

A király a közigazgatásról. H. H. Ignác képviselő udvari ebédre volt hivatalos. Ebéd után a király, írja a „B. H.” a dobánvó szobában c-rolat tartott és H. H. Ignác, így szól: „Ugy értesültem, hogy a függetlenségi és 48-as párt erős harcot szándékozik megindítani a közigazgatás átalakítása ellen. Erre H. H. így válaszolt: Erőnkől kitelhetőleg minden törvényes eszközt fel fogunk használni, felséges uram, hogy eredéves intézményünket és a megyék választási jogát megvédjük. Különben is az európai modern államok ujjabbau ismét a megyei intézmény

*) A városi mérnöki hivatalban nyert értesülésünk szerint nagyon sok háztulajdonos épen a saját érdekében már most is az emésztő gödörbe vezetetti a háztető vizét. Szerk.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Lánoszoldás.

— Elbeszélés. —

Irta: Vértési Gyula.
(Folytatás.)

— No, hanem beszéljünk másról doktor. Nagyon komoly dologról.
— Nos, mi lehet az?
— Nézek-e én ki ötvennyolc esztendősek? — feleljen először arra.
— Nem, igazán nem, ha az az egy pár ősz szál nem vegyülne a haja, meg a szakála közé — üde piros arca, élénk tüzi szeme könnyen elhitetné az emberrel, hogy csak a negyven körül jár.
— No, hogy valamivel utána. Nem hiúságból kérdeztem én ezt s nem is azt vártam, hogy azt mondja, hogy egész legény vagyok még én, hanem csak azt szeretném tudni, hogy olyan vén vagyok-e már, akinek örültség a...
— A... a...
— A házasságra gondolni.
A doktor végignézte a dőleget, erőtelj duzzadó, ragyogó szemű emberen, egész komolyan s őszintén mondta:
— Egyáltalán nem örültség — sőt nagyon okos dolog. Igaz ugyan, hogy egy kicsit nagyon sokáig gondolkozott kedves barátom uram rajta — hanem legalább jól meggondolta. Nem úgy mint én. Aki Hübelebalázs módjára, mihelyest egy kis száraz kenyérhez jutottam — elvettem az én aranyos feleségemet. No de azért én se bántam meg. Pedig

hát sok szegény ember boldogságát megültem a szegénység.

A tisztartó urát nem üheti meg. És olyan pompásan be fog illeni erre a gazdag, nagy portára egy takaros kis feleség! S meg-látta, milyen más lesz majd itt minden.

Ezekbe a nagy szobákba beköltözik a rend, a csinosság — és a komor falak közé életet, eleveneséget hoz a menyecske. És meg-látta, milyen más élet lesz az, mikor szerető asszony fogja várni idehaza — ha téli időben jön elő valahonnan, a kedélyesen lobogó kályha mellé telepíti, ha nyáron: a jó hűvös szoba fogja várni. S nem kell veszekedni Sára asszonnyal, hogy tele van a szoba hoi füsttel, hol légygyl. S ha meg talál betegdni, gondos kezek ápolják s öröködnék felette szerető szemek — nem fizetett ápolók és dörmögő vén gazdasszonyok.

— Teringette, nem azért akarok én meg-házasodni, hogy a feleségemből betegápolót csináljak! Furcsán bíztat édes doktor. Össze-vissza beszél itt mindenről, esőndes, nyugodt életéről, betegágyról, füstől, legyekről és tudom is én mi mindenről, csak a szerelemlől hallgat.

— Szerelemről? — kérdi megütődve a doktor. — Csakugyan arról nem beszéltem. Dehát édes uram, a mi korunkban ne is nagyon sokat beszéljünk arról.

— Az ördögbe is, csak nem akarok talán olyat elvenni, a kit nem szeretek?

— Nem, nem, egyáltalában nem, de hát ez mégis más már, mint az az ifjúkori szerelem. Őszi napfény, meleg nélkül. Inkább kölcsönös bizalom, szeretet, tisztélet.

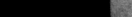
kényelmes, ruganyos ülésén — míg a két sárkány a pompás uton csak úgy repitette a kocsit!

A doktor rágyújtott egy szivarra s míg gyorsan, egymásután eregette ki a ajkai körül a füst karikákat, gondolatában szorgalmasan foglalkozott a tisztartó ur tervével.

Még az a leány, elhagyja majd magát csábítani a jólét, a gazdagság képétől — s meghallgatja a gazdag vén szerelmet! Eh, de nem, az nem lehet. Jobban szereti Gézát, mihelyt ezt meg tenné? De hátha mégis? S eszébe jut az öreg urnak a régmúlt időkből egy régi história. Mikor még szegény orvostanhallgató korában, holdvilágos nyári esteken sétálgatott a Duna partján egy kis barna leánnyal s fogadtak egymásnak tartós örök szerelmet. S tanult hívták az eget, a holdat és csillagokat, melyek kilátásba helyezték a teljes elsővőtedést, az ő hűtlenségük esetében. És a kicsike megunt várni a szegény diákra — akadt egy jó partira — férjhez ment — a csillagok és a holdvilág pedig ragyogtak tovább. Hátha, hátha.

A füstkarikák mindig gyorsabb egymásutánban követik egymást. Végtelenül sajnálna azt a szegény gyereket, ha hűtlen lenne hozzá az a leány. Ismeri a gyerek gyöngéd lelkét — őszetörné a csapás teljesen. Szegény fiu, pedig az élet már annyi csapást mért reá, hogy megérdemelne egy kis boldogságot. És mennyire szereti Ágnes. Hogy ragyog a fiu arca, mikor róla beszélhet. És beszél nagyon sokat.

A doktor ur meg van róla győződve hogy bár ő hozzá magához is ragaszkodik a

...navezenek ezé.
...hallottak, hogy a
...nyek növekedéi
...nás van, aligha
...legalább a torna-
...hangulat, mint
...asztal ezáltal nem
...nak pedig nincs
...a debreczeni kollé-
...m menne. Az igaz-
...szájja föl és ha
...béseget, könnyen
...almi uton, hogy a
...helyezett kedvez-
...em sok utiköltség
...eredő ifjak búké-
...években, az idén
...Egyesületi
...bekötött felolva-
...ünnepeken az
...fog működni. —
...ány nap múlva
...pár Imre a
...fog felolvasni.
...kollegiumban. — A
...gyeleti ünnepe-
...ának évfordulóját
...magyar irodalmi
...el. — Nagy Józ-
...pók emléket, a
...gyománostak a
...ünneplik. — A
...lligens közönség
...váltak sokan. —
...án Balogh Ferenc
...szédben rajzolta
...széhez szív mun-
...mait. — Ilyen sze-
...nos török fogé-
...reformátort: egy
...rezenéz és a deb-
...cz. — Ilyen sze-
...molította nevele
...tlen Kata. — A
...kolákat is a sze-
...solította, a me-
...ember nőt már
...vizont nemes
...tették. — Mind-
...Arany könyvben
...dal művésze,
...ápolást nyert a
...helybeli részről
...közül való az
...kereskedő és
...Imre építész.
...adik alapítóról, a
...Gábor mérték-
...200 ftos ala-
...zik meg a szónok.
...után kiemelték
...stus legbüzsőbb
...Szegedre kaptak
...dor, Sós Béla,
...Mihály, Szilágyi
...tolcsi stb. — Az
...öt program szü-
...t el Mácsai
...tetszés közűtt.
...Sevillai borbély-
...Fobászt" me-
...gyűjtésen adott
...homoly. Fehér
...kal keltettek zajos
...zenben befejezte-
...ez: Az állítási
...osztálybeli 326,
...II-dik korosztály-
...1, összesen 778.
...éből 1, az ajánlás
...elt 154, a védőör-
...esse értelmében a
...honvédséghez 23,
...póttartalékába be-
...család fenntartó,
...védség póttartalé-
...állítás kételesek
...gyverkesztelen-
...5, felülvizsgálatra
...adt összesen 64,
...1.
...János, a függet-
...ifj. Kertész
...e Faragó Józ-
...kával. Az esküvő
...násnép a völ-
...ára gyűlt össze.
...mán végezte. —
...eg és porcelán
...tt esküdtűt örök
...ának Pataky
...ja. A külvárosok
...elt keltett egy le-
...sett kontárkodó
...nap a törvény-
...emelt öt rendbeli
...N. L. ur, a
...ellen a helybeli
...tiltakozott si-
...zái bürtön egyik
...rs változandósá-
...és szőlőbirtokos.
...ek. A Debreczeni
...sörében nagy ri-
...p" egy újdonság,
...alloda újjaépítés-
...sárokhoz átalá-
...rozáfognak. Ez a
...igazgatóságot is
...igazgatóság sem
...it. — Nem bolyag

ez az építkezés, hogy felfújni lehessen, mondá-
nekünk az vezérigazgató ur. Ehhez meggon-
dolt hosszas előmunkálatok kellenek. Tervek
készítése, a részvényesek közgyűlésének ha-
tározata, a bérloknek idején való értesítése stb.
Két évnél előbb aligha lesz valami a külön-
ben szándékolt nagyszabású építkezésből.
— A városi új közokmányépítésének vál-
lala-i föltételeit a városi tanács hetfői ülésé-
ben fogja megállapítani; ugyanezen ülésből
hosszátja ki az árlejtési hirdetményt.
— Dalesztély. A városi daláda tegnap
este egyikét rendezte legsikerültebb dalesté-
lyeinek a Margit fürdőben. A közönség zsu-
folásig megtöltötte a termeket, pompásan
mulatva a Tombor Aladár vezetése alatt
működő dalegylet énekei. — Legnagyobb
tetszést aratott Lányi „Daloljatok” című
szerzeménye, melynek ezuttal volt a bemu-
tatása; azután a „Fájó emlékek” Zimaitól, a
melyben a szőlő Karaca, színházunk tenoris-
tája énekelte nagy bravúrral. A közönség
színi nem akaró óvációkka! halmozta el a
dalárdát, úgyhogy majd mindenik számot
meg kellett isméselnünk. Fényes bizonyítékát
adta az egylet annak, hogy nem csak szám-
ban növekedett az újabb időben hanem hang-
anyaga is tetemesen erősödött. A mi megint
csak azt bizonyítja, hogy egy ily intelligens
egyesület egy-két tag kilépését épen nem
jut a hanyatlás szélére — mint a hogy ezt
emitt-amott beszélté már a közsa bir. A ki-
ott volt meggyőződhetett, hogy a dalárda
szilárdul áll, s hogy régi hírnevéhez, ezen
ismét egy babórral többlet fűzőtt. Örömmel
üdvözljük a megifjult dalárdát s teljes biza-
lommal nézünk jövője elé. Műsor után táncz
következett, melyet pompás jó kedvvel járt
az ifjuság a késő hajnali órákig.
— Elvesztett egy értékes toll legyező a
Schäffer-házról Széchenyi utcáig. A becsületes
megtaláló átadhajta szerkesztőségünkben, hol
illő jutalomban részesül.
— Megszökött korcsmáros. Sz. L.-nek jó
meneteli vendéglője volt a kenyér-piacz egyik
ujjonnan épült emeletes házában. — Mégis
összetört nyosultak egén a viharos fellegek s
tegnapelőtt este szép titokban itt akarta
hagyni feleségével és leányával Debreczent.
— Abonnesei közül néhányan, a kik előre
lefizették a koszt pénzt, azonban neszét vették
a titkos szándékunk s a vasutnál meglepték a
vendéglőst, követelve pénzüik visszaadását. —
Sz. bácsi kénytelen kedvetlen engedett ven-
dégei kívánságának, a kik azután engedték,
hogy másutt próbáljon szerencsét.
— Az első magyar általános biztosító
társaság főigynöksége, irodáját a Báro Pod-
maniczky féle házól, a Tisza féle házba, a
Róza térre, Szabó Lajos fiait urak üzlete
mellett fekvő bñt helyiségbe tette át.
— Kinevezés. Bányász Zsigmond debre-
czeni járásbírósi díjok a békéscsabai járás-
bírószághoz irnokká nevezetett ki.
— A mykenae-i kapu. Sophokles Elek-
trája a mykenaei kapuban játszák, a melyet
Schliemann szerencsés volt az évezredek után a
föld mélyében megtalálni. A Csokonai-kör-
csütörtöki felolvasó estélyén Dóczy Imre fő-
iskolai tanár scioptikonban ennek a híres ka-
punak romjait is bemutatta a közönségnek.
— Megszökött kórházi ápolók. A kór-
házi fennjáró könnyebb betegek közül pár
nappal ezelőtt éjjel egyszerre nyolcz leányzó
megszökött a betegszobából. Egy Saja Eszter
nevű bűszörményi leányt odahaza megcsíptek
s további gyógykezelés végett visszaszállít-
tották. A többi oda van.
— Sertés hizlító telepek elhelyezése. A
sertés hizlító telepek engedélyezéséről és a
város közelében levő sertés hizlító átalakítás-
áról a mult év elején alkotott helyhatósági
szabályrendelet belügyminiszeri megerősíté-
st nyervén, f. évi április első napján életbe
lép. — Közérdekű voltánál fogva közöljük
ezen szabályrendelet főbb pontjait: Sertés hiz-
lító telepek felállításá miniszteri rendelet fol-
yán csak telepengedély mellett eszközölhetők.
Sertés hizlító telepek jövőre közegészség szem-
pontjából csak a város keleti és dél-
keleti homokos oldalán az alábbiakban
meghatározott vonalon kívül engedélyeztethek-
nek. Ezen vonal következőleg állapittatik meg:
a Csapókeret deli oldalának azon pontjától,
mely a magyar államvasutól keletre 500 m.
távolságra esik, innen a magyar államvasutól
500 méter távolságra levő, a vasutal párhuz-
amos vonal, ezen és a epreskeri faraktrák
északi széle metszés pontját a városi luczerós
északkeleti szegletével összekötő egyenes vo-
nal, továbbá a városi luczerós föld keleti
megye vonala, ennek végét, illetve Szent-
Anna utcai sorompót a Homokkert keleti
szegletével összekötő vonal, a homokkert dél-
keleti széle, innen a Várad utcai temető ke-
leti szegletéhez húzott vonal, a Várad utcai
temető keleti széle, ugyanazon temető déli
szegletétől a Boldogfalvai szőlőskert délkeleti
szegletéhez húzott egyenes vonal a m.-pécsi
országutig és a m.-pécsi országut. A már
eddig létező sertés hizlító telepek tnajdonos-
ai, mely telepek nem a fent körülírt területen
vannak, ezen szabályrendelet életbe lépte után
egy év alatt tartoznak sertés hizlító telepeiket
alábbi módon átalakítani. A sertés hizlító egész
területé lapptárával kiburkolandó és vízhatlan
mészszel beöntendő. A sertés fürdők vízhatlan
mészszel beöntött vastéglával oly módon bur-
kolandók ki, hogy ezen át a víz a talajba be-
ne szívároghasson. A 3-dik pont szerint á-
talakítandó sertés hizlító telepeken összegyűlen-
bő trágya május 1-től október 1-ig naponként
a trágya lerakó helyekre kihordandó, valamint

A holnapi symphonia-hang-
verseny.
Házi ezredünk derék zenekara, még dere-
kabb karmestere Czapek Péter ur vezetése
alatt holnap délután ismét bevonul a Bika
szálloda nagy termébe, hogy mint évenként
szokta, meghozza áldozatát a zene muzsája
oltárának legmagasabb lépcsőjén. A kik egész
éven át vig keringőket slendületes indulókat ját-
szottak báli szép leányok vagy harczra kész
bakák talpa alá, vagy a Szikszay vendéglő
jében könnyed dalokkal s fűlbemázó opera
áriákkal igyekeztek a vigan poharazó társa-
ságot megaltni, most, egyszer egy évben a
magasabb zenei élvezet után vágyakozókat
akarják gyönyörködtetni. Hogy ez nem gyak-
rabban történik, nem az ő bibájuk, hanem a
miénk, illetőleg azoké, a kik nem bírnak elég
érzékkel az örök szépnak az élvezésére. Pedig
a mit nyújtának, megérdemli a figyelmet.
Hogy gondtal, mondhatnám lelkesedéssel ad-
ják elő a nagy mesterek műveit, bizonyították
már az eddig tartott hangversenyekkel,
legutóbb a tavalyival, melyhez hasonló kato-
nai zenekar még nem produkált s ez biztosíté-
ték arra, hogy a holnapi remek programnak
is teljesen megfognak felelni.
Az 1-ső szám Beethoven ötödik sim-
foniája, egyike a nagy zeneköltő legmes-
teribb szerzeményeinek. Mikor Beethoven ezt
írta, már hírneve tetőpontján állott, de a mű-
eszméje már két évtizeddel annak megalkotása
előtt megszülemlt a mester agyában, Szoros
összefüggés van ezen mű és a III-ik ugyne-
vezett Eroica simfonia közt. Mikor Napoleon
a Jena melletti csatát megnyerte, Beethoven
így kiáltott fel: „Miert nem vagyok oly me-
stere a kardnak, mint a hangnak, bizonyára
legyőzném!” De ez a gondolat nem akadály-
lyozta őt abban, hogy fel ne lelkesüljön a
nagy hadvezér collossalis alakján s megírta a
III-ik simfoniát, mely egy hőnek, a legyőz-
hetetlen Napoleonnak az apothéozisa. De ez
a győzelem nem hagyta nyugodni, 20 évnél
tovább foglalkozott a gondolattal, hogy Napo-
leon bukását, melyben ő a sors kezét látta,
zeneileg kifejezze. Mikor aztán a nagy hő
megbukott, a Beethoven eszméje is megvaló-
sult: „So klopst das Schicksal an der Thüre“
kiáltott fel s megszületett a sors-simfonia
első része, mely hatalmas kopogtatáshoz ha-
sonló motívumával elementáris erővel ragalja
meg a hallgatót s valóban a minden nagyság-
nál erősebb sors feltartóztatathatlan, utjában
minden akadályon átgyőző rettenetes hatal-
mát tünteti elő.
A második rész (Adagio) ismét a sors-
sal foglalkozik, de már nem annak duló ha-
talmát adja elő, hanem az ember megadását,
midőn a sorssal dacolni nem bír, s a mint
ezen önkéntes megadás lassanként nyugod-
tabbá, békésebbé tesz bennünket, mintegy
előkészülünk a harmadik részre, mely az ön-
magával elégedett, a sors csapásai alatt meg-
nem tört, erős lelkületű kedélyöröm ujjongá-
sával zárja be a nagyszerű művet. Sokan ezt
tartják Beethoven legnagyobb alkotásának;
annyi kétségtelenül áll, hogy e művével le-
győzte a nagy Napoleont, mert mig ennek
minden alkotása romba dőlt, addig a nagy
Beethoven alkotásai fent maradtak örökké.
A hangverseny 2-ik száma Wagner Rik-
hárdé, az újabb zeneirodalom korszakot alkotó
héroszáé. A Wagner művei inkább színi elő-
adásra valók ugyan, de már általános szokás
egyes darabjait zenekari hangverseny kereté-
ben is bemutatni, a mi ránk nézve annyival
is kellemesebb, mert a mai színi viszonyaink
mellett nem igen várhatjuk, hogy egyhamar
Wagner-féle zenedrámát halljunk színhá-
zunkban.
E két, kissé fárasztó szám után bizonyára
jól fog esni a 3-ik, Rubinstein-féle spanyol
táncz, mely hogy nem banális operettezene
lesz, biztosíték rá a Rubinstein neve, ki elő-
szeretettel foglalkozik egyszerűbb, népies mo-
tívumok nagy zenekari feldolgozásával.
A műsor utolsó száma egy nálunk kevésbé
ismert, de az előkelő zenei világban már is
jelentékeny helyet elfoglaló szerzőnek a cseh
Dvoráknak egy nyitánya lesz. A fővárosi és
külföldi hangversenyek látogatói jól ismerik
már a nevet, s reméljük a mi közönségünk is
kedvezően fogadja. Dvorák lengyel népies mo-
tívumokat dolgoz fel s nyitányban, melyben
az egymást váltogató 2/4 és 3/8 ütemek bizo-
nyos pikáns mellék izz kölcsönöznek a külön-
ben rendkívül dallamos zenedarabnak.
Eddig a műsor, tisztelt közönség, már
most rajtad áll, hogy a katonazenekar tagjai
árváinak és özvegyeinek juttass néhány fillért
abból, a mit másfelé haszontalanul s bizonyára
kevesebb műléveléssel szórnl el.
Dilettans.
Színház.
Uj operettét hozott színi csütörtökön a
szintársulat. Még pedig egyikét a legszebb-
nek: — Suliván „Gárdisták”-ját, mely utóbb
bi időbea mindenütt Kassza darab volt. Mi-
nálunk azonban megbukott.
Semmi sem bizonyítja jobban az operet-
te társulat győnye voltát, mint hogy oly
gyönyörű operette is elbűnhatik. Határozottan
kimondjuk, hogy győzelem, készletlenebb
operette előadását színpadunkon még sohasem

láttnuk, s daczára annak, hogy ez operette
előadására 1890 november óta készülték, az
kell mondanunk, hogy kár volt vele ny-
sietni.
Ismételjük, hogy a „Gárdisták” a világ
egikk legszebb zenéjű operette, melyben a
gyönyörű énekszámok egymást váltogatják.
Valentin Lajos keddi jutalomjátéka iránt
szép érdeklődés mutatkozik az egész városban
Mindenk szivesen elismeri azokat az érdeme-
ket, miket Valentin színházunk körül szerzett,
s tudjuk, hogy ő szubvenczió nélkül is min-
dig olyan áldozatokat hozott a színházért,
hogy mindig büszké lehetnünk a mi szintár-
sulatunkra. Tagjai annyira kedvencei voltak
közönségünknek, hogy ma is azokat óhajjuk
vissza. Szerencsétlenségére új kaszadarabok hiá-
nya (a miről ő nem tehet) a közönség egyre
fokozódó igényei bájba sodorták, de azért
nincs seuki Debreczenben ki őszinte elisme-
rését megtagadná az ő működésétől, Valen-
tint a közönség bizonynyal ki fogja tüntetni
keddi jutalomjátéka alkalmából, s különösen
a bérli közönség, mely igazgatása alatt a
lehető legnagyobb kedvezményeket élvezte
ugy hogy a leghírnevebb vendégek is leg-
többször csak bérletfolyamban vendégszere-
pelhettek őt alatta. — A színi kerülő „S a t a-
n i e l”-ben Valentin a czimz szerepet játsza,
mely eredetileg is férfi tenorra iratott.
Jászai Mari a nemzeti színház nagyhírné-
művésznőjének vendégszereplési híre valósa-
gal lázba hozta a közönséget, mely tényleg
ostrom alá fogta a színházi pénztárt.
Törvényszéki csarnok.
A bűdszentmihályi rablógyilkosság.
A szerdai tárgyaláson első tanu Balogh
András bűszörményi korcsmáros volt. Cs. Mol-
nár István, azon a napon, mikor elfogták, az
ő korcsmájában mulatott s muzsikáltatta
magát. Uj ötös bankóval fizetett akkor látta
a tanu, hogy egy csomó ötös körülbelül száz
forint van a tárczájában. Elmondta a tanu
azt is, hogy a bűdi gyilkosság előtti időben
egy alacsony ismeretlen ember többször meg-
fordult korcsmájában s tudakozódott Sívágó
utól. Ezt az embert később Szentkutyban föl-
ismerte. A gyilkosság utáni reggel Sívágó
kora reggel korcsmájába jött s ott a szavakkal
„adjanak valami jó bort, mert nagyon el vagyok
törődve”, két sercs pohár hegyi bort megivott.
Sívágó is uj ötössel fizetett. Cs. Molnár István
s Sívágó tagadják ezt s legazemberek a
tanut. Idősb Sívágó István, Sívágó János,
apja, nem akar vallomást tenni, ifj. Sívágó
István, János testvére, pedig akar ugyan
vallani, de kijelenti, hogy esküdni nem fog.
Természetesen nem hallgatták ki. Nyíri Er-
zsébet Sívágó feleségének a testvére, menyasz-
szonya volt Cs. Molnárnak, de kiadta neki
az utat, mert mint mondta, „elég volt ebből
a sítésből egy lepeny”; ezölözva erre Sívágó
sógórára. Csaknem szörő-szóra ismételi a
mentő tanuk vallomárait, melylyel Sívágó
alibijét bizonyítani akarja. Glóviczky Sándor
16 éves suhancz együtt volt elzárva. Ő ki-
szabadulóban volt és Sívágó megüzente vele
édes apjának, hogy husz forintért birja rá
Tábori István csüribést, hogy ugy valjon, hogy
mikor a baj történt, akkor őt otthon látta.
Glóviczky nem vállalkozott erre. Ekkor Sívágó
egy Weisz nevű rabot bizott meg a dolog-
gal. Csikós Sándor is ezekről a beszélgetése-
ről szolt, ugy szintén ifj. Horváth József és
Kovács Mihály is.
Tegnapelőtt Szentkuty Árpádot újból
kihalgatták; rajta kívül még tizenegy tanut.
Bartha esendőrt és Missorai volt esendőrfő
hadnagyot, a ki kinyilatkoztatta hogy ő akkor
mikor a vizsgálo bíró tavaly az ügyvizsgála-
tához fogott Szentkutyán, a kit erősen
gyanúsítottak, letartóztatását javasolta. Ko-
vács Mária tanu azt bizonyítja, hogy Molnár
István látta Taskóknál Bükönyben. Molnár
és Taskó, előbbi tagadásai az híven, ezt nem
akarják beismerni. A vad és védbeszédekre
szombatot kerül a sor.
Szerkesztői üzenet.
Az ifjúkori boldonságokat közölni fogjuk, de egy
kis türelmet kérünk, mert közleményeink nagyon fel-
halmozódtak. A folytatását kéjük.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.
KIADÓ
bolthelyiségek.
A Czegléd-Battyányi utca sarkán levő
kupolás házban a
SAROKBOLT
s a mellette levő üzlethelyiség egyenként
vagy a kettő egybeszakitva
kiadó.
Értekezhetni a háztulajdonossal.

BOSZNAY J. és TÁRSA

Debreczen, Czegléd-utca.

Ajánlják

a legnagyobb választékban

feltűnő olcsó árak mellett

TAVASZI IDÉNYRE

ujjonnan érkezett

legújabb női ruhaszöveteket

és mindenféle

DISZKET,

fekete divatkelméket,

jó mosó

toille, batiszt és atlasz-szateneket.

Nagy választékban kaphatók:

NAPERNYŐK,

futó szőnyegek, függönyök.

férfi gyapjukelmék,

női és férfi fehérművek,

harisnyák, nyakkendők

és mindenféle

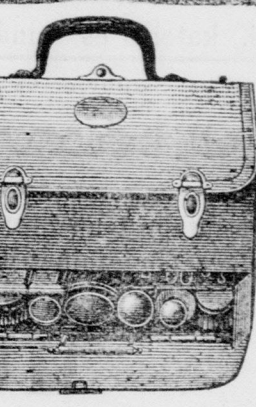
szabó-kellékek.

Leszállított áru

SZÖVETEK

egész idény alatt

arusíttatnak el.

Mindenféle

utazási

és

toilette

csikkok

legjutányosabban

kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műiparuk raktárában.

DEBRECZEN, városház épületében.

Hirdetés.

A tavaszi idényre

nagy mennyiségben vásárolt

női ruhaszövetek

hozzávaló legújabb diszek

már raktárunkra érkeztek

s azokat ujonnan megnagyobbított üzlet-
helyiségünkben

igen jutányos árakon

árusítjuk el.

Az idén igen nagy választékban tartunk

napernyőket

feltűnő olcsó árakhoz.

Szabó Lajos fia.

Szabadkézből eladó.

1. A H.-Sámsoni határban egy 400
ho'das — jó gazdasági épületekkel ellát-
tolt — földbirtok.
2. A sámsoni kertben egy 6 1/2 nyi-
las szőlőskert.
3. helyben csapó-utca 359. számú
ház, melynek alsó telke, Nyomatató-utczára
nyulik és külön ház építésre is igen al-
ka'mas, külön is eladó.
4. Ugyanezen ház 3 1/2 nyilas ondódi
földje tanyával ellátva külön is eladó.
5. A fancieskai erdőrezsben a látó-
hegynél egy 16 boglyás kaszáló.

Alkusz kizárva. Ertekezhetni
Csapó-utczán 359. számú háznál.

Leszállított árak.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget hogy a házban folyó építkezések folytán üzleti-helyiségeimből kénytelen vagyok egy időre kiköltözni s ennek következtében az üzletemben főlhalmozva levő árukat Mártus 1-től kezdve **beszerzési árak mellett** árúsitom el.

Tisztelettel
Benyáts Emil.

Egészségi tisztalennico

FEHÉRNEMŰ

Kneipp Seb. tana

szerint.

Kunk József és Társa

ezégnél

kistemplom bazár. (5)

Elvesztett és elgyengült

Férflerő

ugymint a kiesapongás minden utóbaja, magkülmés, titkos ifjúkori bűnök és idegrázkódások stb. csakis a főtörzs orvos Dr. Müller-féle világhírű üdítoszerek által gyógyíthatnak legrovidebb idő alatt. Ara pontos használati utasítással együtt frt. 3.10, postán 25 krral több. Egyedül csakis „St. Georgs-Apotheke-Bécs, V. ker. Wimmergasse 33. által kapható, a hová az írásbeli megrendelések intézendők.

Két szép

kényelmes lakás

az „Európa“ czimű Kisvárad-utca 2120. számú házban

5 szoba (minden hozzátartozóval együtt, május 1-től fogva olesón **KIADÓ.**

Ertekezhetni ugyanott a házmesternél vagy a tulajdonosnál Batthányi utca 2556.

HÜBER JÓZSEF

férfitöltöny készítő Debreczenben

A megyeház mellett (sajátház).

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy üzletemet a jelen évadra a

legkitünőbb bel- és külföldi kelmékkel

látam el, úgy, hogy bármily igényeknek képes vagyok eleget tenni; személyesen eszközölt bevásárlásaim folytán sikerült a legdivatosabb szöveteket megszereznem.

Főtürekvésem oda irányuland, hogy ezen kelmékből a legjutányosabb árak mellett, az izlésnek megfelelően szolgálhassak t. megrendelőimnek. Ajánlom a t. közönségnek mindene szakmába vágó rendeléseket, nevezetesen:

Magyar, Franczia, Angol és Nèmet férfi ruhák, ugyisintén papi, katonai és mindenféle egyenruhák, valamint urasági szolgák ruháinak, gyors, pontos és

jutányos ároni

elkészítését. Az eddig irántam tauusított szives bizalomért köszönetet mondva, s a további b. megrendeléseiket kérve, vagyok

Kiváló tisztelettel

HUBER JÓZSEF

férfitöltöny készítő Debreczenben.

A debreczeni takarékpénztár

XLV. évi

rendes közgyűlést

1891 mártius hó 8-ik napján

délelőtt 10 órakor.

Debreczenben, a városháza nagytanácstermében tartja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése s az általok beterjesztett 1890. évi zárszámadások megbirálása.
2. Igazgatóság javaslata a kereskedelmi akadémia épületére teendő alapítvány tárgyában.
3. A nyereség miként felosztásának megállapítása.
4. Igazgatóság indítványa az alapszabályok 3. §-ának a társaság czélgjére és 55. §-a a váltó vizsgálókra vonatkozó 2-ik bekezdésének módosítása tárgyában.
5. Tíz igazgatósági tag választása.

Kelt Debreczenben, az igazgatóságuak 1891. február 18-án tartott ülésén

Az igazgatóság.

A mérleg és nyereség felosztási javaslatot is tartalmazó igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések s a fenti indítványok, 1891. évi február 28-tól fogva a pénztár helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

350. sz.
1891.

Árverési hirdetmény.

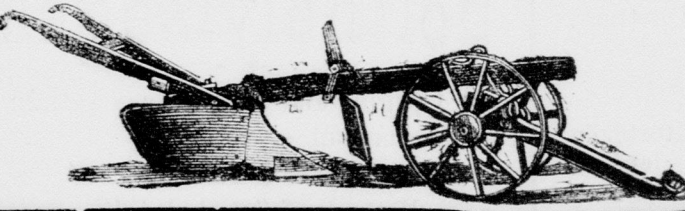
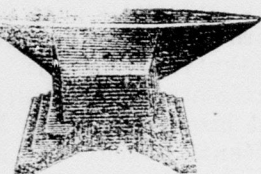
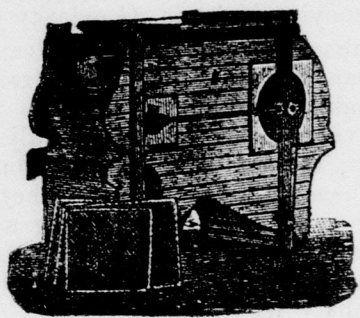
Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Hajdu-Szoboszlói kir. járásbíróság 350/91 számú végzése által Tar Róza szováti lakos felperest képviselve Sinka Ferencz debreczeni ügyvéd által, Kapus Sándor szováti lakos ellen 507 frt. tőke, ennek esedékes kamatai és eddig összesen 47 frt 91 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólal lefoglalt és 750 forintra becsült egy setét pely 10 éves ló becsérték 80 frt, egy piros pely piszra K. S. bélyegű 5 éves ló, becsérték 105 frt, egy daru szőrű tehén 55 frt, egy daru szőrű 7 éves tehén 50 frt, két hasas sertés 50 frt, egy-egy éves szőke bizott sertés 25 frt, két szekér 50 frt, egy fa szán 20 frt és a nem igényelt házbutorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 350/1891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Kapus Sándor szováti lakos házában leendő eszközlésére 1891-ik év márczius hó 20-ik napjának délelőtt 10 óráját határidőül kitűzetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szoboszló 1891-ik évi Márczius hó 2-ik napján.

Soós Mihály
kir. bírósági végrehajtó.

Tóth Gyula

előbb

Tóth Lajos és Társa

vaskereskedése DEBRECZEN, főpiacz városház sarkán.

Ajánl

Gazdáknak

mezőgazdasági eszközöket,

Gazdasszonyoknak

konyha felszereléseket,

IPAROSOKNAK

minden iparághoz tartozó, a közönségestől a legfinomabb acél szerszámokat, utóbbikért minden darab jóállás mellett.

Épület-vállalkozóknak

mindenféle vasalásokat vasban és rézben a legsolidabb készítményekben.

Legjutányosabb árak.

